

حاشیه خبر...

صفحه «بدون روتوش» جایی است که کراوات کلمات اتوکشیده و آمارهای رسمی را باز می‌کنیم تا اقتصاد را با لباس کار و در کف خیابان ببینیم. وقتی تیترهای پرطمراق اقتصادی با واقعیت سفره و جیب مردم همخوانی ندارند، وقت آن است که تعارف را کنار بگذاریم. ما اینجا، به دنبال ترجمه زبان پیچیده اخبار به زبان ساده دخل و خرج روزمره میزبان شما هستیم و به همین بهانه تریبون واکنش به خبرهای روز را به «شهروند شاکی‌زاده» واگذار کرده‌ایم. شاکی‌زاده نه اقتصاددان است، نه تحلیلگر بازار؛ او فقط یک شهروند است و بازگوکننده حرف دل مردم. همان شهروندی که هر روز با تورم دست‌به‌گریبان است، دود تصمیمات یک‌شبه به چشمش می‌رود و خسته از وعده‌ها فقط می‌خواهد بداند که این اخبار رنگارنگ، دقیقا چه به سفره‌اش اضافه یا به ناگهان غیب می‌شود. از این به بعد در این صفحه، شاکی‌زاده مهمان ماست و میزبان شما.

طرح عکس: AT

شاکی‌زاده:

معاون اجرایی رئیس‌جمهور با تاکید بر لزوم بازنگری جدی در مصرف آب، گفت: به دلیل کمبود برق نیز برخی صنایع با محدودیت یا تعطیلی مواجه می‌شوند که خسارت‌های قابل توجهی به اقتصاد کشور وارد می‌کند، با کاهش ۱۰ درصدی مصرف برق، می‌توان جلوی تعطیلی صنایع و کارخانجات را گرفت.

یعنی باز هم نسخه نهایی رسید به همان جمله آشنا: مردم و واحدها کمتر مصرف کنند تا سیستم از نفس نیفتد. این که صرفه‌جویی لازم است، کسی انکار نمی‌کند. آب کم است، برق کم است، تابستان سخت است؛ همه این‌ها درست. اما مردم و تولیدکننده‌ها حق دارند بپرسند: چرا هر وقت ناترازی جدی می‌شود، اولین و آخرین راه‌حل، فشار روی مصرف‌کننده است؟ کارخانه‌ای که برقش قطع می‌شود، فقط چراغ سالن تولیدش خاموش نمی‌شود؛ سفارش عقب می‌افتد، کارگر بلا تکلیف می‌شود، مواد اولیه می‌خواهد، هزینه بالا می‌رود و آخرش همان خسارت می‌رسد به قیمت کالا و جیب مردم. یعنی خاموشی صنعتی، خیر پشت در کارخانه نمی‌ماند با تاخیر، خودش را در بازار نشان می‌دهد. از آن طرف وقتی می‌گویند با ۱۰ درصد کاهش مصرف برق می‌شود جلوی تعطیلی صنایع را گرفت، مردم می‌پرسند این ۱۰ درصد دقیقا از کجا باید کم شود؟ از خانه‌ای که کولرش در گرمای تابستان تنها راه تحمل است؟ از مغازه‌ای که یخچالش خاموش شود محصولاتش خراب می‌شود؟ از کارگاهی که با همین برق زندگی چند خانواده را می‌چرخاند؟

شاکی‌زاده:

در سال جاری، رقم ۵۵۴ هزار تومان به عنوان دستمزد روزانه کارگران در شورای عالی کار به تصویب رسید؛ این مبلغ بول خرید ۲۳۰ گرم گوشت ران گوسفندی ممتاز است.

یعنی یک روز کار، عرق ریختن، رفت‌وآمد، خستگی و فشار زندگی؛ آخرش کمتر از یک چهارم کیلو گوشت، اینجاست که آدم می‌فهمد بعضی افزایش‌ها فقط در جلسه‌ها بزرگانه، نه در سفره مردم، می‌گویند دستمزد بالا رفته؛ درست. اما وقتی قیمت گوشت، اجاره، درمان، مدرسه، حمل‌ونقل و قبض‌ها جلوتر از حقوق می‌دوند، این افزایش بیشتر شبیه این است که کارگر را با کفش پاره فرستاده‌اند مسابقه دو با تورم. ۲۳۰ گرم گوشت برای یک روز مزد یعنی خانواده‌ای اگر بخواهد فقط یک وعده غذای آبرومند با گوشت داشته باشد، باید حساب کند چند روز از عمرش را خرج همان قابلمه کرده است. تازه این فقط گوشت است؛ برنج، روغن، پیاز، گاز، اجاره‌خانه و بقیه زندگی هنوز در صف مانده‌اند و به فیش حقوقی نگاه می‌کنند. خلاصه اگر معیار زندگی مردم باشد، نه جدول‌های رسمی، باید گفت دستمزد وقتی واقعی است که بتواند هزینه واقعی زندگی را پوشش دهد و گر نه ۵۵۴ هزار تومان روزانه، وقتی به ۲۳۰ گرم گوشت تبدیل می‌شود، دیگر مزد کار نیست رسید رسمی عقب‌ماندن کارگر از تورم است.

شاکی‌زاده:

از فروردین ۱۴۰۰ تا اردیبهشت ۱۴۰۵، درحالی که شاخص کل تورم مصرف‌کننده حدود ۶ برابر و شاخص تورم خوراکی‌ها ۱۰ برابر شده، شاخص قیمت روغن خوراکی، افزایش ۲۰ برابری را تجربه کرده است.

روغن از آن کالاهایی است که حذف کردنی نیست. خانواده شاید گوشت را کمتر کند، شاید برنج را سبک‌تر بپزد، شاید میوه را دانه‌ای بخرد اما روغن در آشپزخانه جزو پایه‌های زندگی روزمره است. وقتی قیمت چنین کالایی ۲۰ برابر می‌شود، یعنی گرانی فقط یک قلم کالا را هدف نگرفته، کل سفره را چرب‌تر از نظر هزینه و خشک‌تر از نظر توان خرید کرده است. تلخی ماجرا اینجاست که روغن همیشه پای ثابت وعده‌های حمایتی و تنظیم بازاری بوده؛ از ارز ترجیحی و سامانه و سهمیه گرفته تا کالابریگ و تخفیف‌های چند درصدی. اما خروجی‌اش برای مردم چه شده؟ کالایی که حالا رشد قیمتش حتی از تورم خوراکی‌ها هم جلوتره. یعنی انگار هر طرح حمایتی آمده، روغن هم گفته: بسیار خبه، من از مسیر دیگری گران می‌شوم. وقتی شاخص خوراکی‌ها ۱۰ برابر شده و روغن ۲۰ برابر، دیگر نمی‌شود فقط گفت تورم عمومی است. این یعنی در زنجیره تامین، واردات، ارز، توزیع، قیمت‌گذاری و نظارت، یک جای کار جدی می‌لنگد و هزینه این لنگیدن را نه خبرها بلکه خانواده‌ای می‌دهد که موقع خرید، بطری کوچک‌تر برمی‌دارد تا فاکتور از کنترل خارج نشود.

شاکی‌زاده:

رئیس انجمن صنفی گاوآران گفت: حذف ارز ترجیحی و تغییر روزانه نرخ ارز مبادله منجر به افزایش قیمت شیرخام شد.

ترجمه‌اش برای مردم خیلی ساده است: دلار تکان می‌خورد، گاو هم انگار خبر را می‌خواند و شیرش گران‌تر می‌شود. شیرخام اول راه است؛ وقتی این بالا می‌رود، آخرش فقط دامدار و کارخانه درگیر نمی‌شوند. ماست، پنیر، شیر، کره، خامه و کل سبد لبنیات آرام‌آرام قیمت تازه می‌گیرند و خانواده دوباره جلوی یخچال فروشگاه شروع می‌کند به محاسبه: شیر بخیریم یا پنیر؟ ماست بزرگ یا کوچک؟ لبنیات روزانه یا هفته‌ای یکبار؟ حذف ارز ترجیحی همیشه با این وعده می‌آید که قیمت‌ها واقعی می‌شود و حمایت هدفمند می‌شود. اما مردم معمولاً واقعی شدن را فقط در قیمت‌ها می‌بینند، نه در درآمدشان. نرخ ارز روزانه تغییر می‌کند، هزینه خوراکی‌ها بالا می‌رود، تولیدکننده می‌بیند کالایی که باید برای سلامت خانواده عادی باشد، کم‌کم دارد لوکس می‌شود. مسئله اینجاست که لبنیات مثل کالاهای تجملی نیست که خانواده بگوید فعلا نمی‌خریم. حذف یا کم کردن شیر و ماست و پنیر، یعنی آسیب به تغذیه بچه‌ها، سالمندان و خانوارهای کم‌درآمد. وقتی قیمت شیرخام بالا می‌رود، نگرانی فقط اقتصادی نیست بلکه پای سلامت عمومی هم وسط است.

شاکی‌زاده:

مدیرعامل اتحادیه سراسری مرغداران گوشتی گفت: قیمت مرغ زنده با گوشت مرغ در بازار همخوانی ندارد و این عدم تناسب اجحاف در حق تولیدکننده و مصرف‌کننده است.

یعنی مرغ از مرغداری تا یخچال مغازه انگار با تاکسی اینترنتی لاکچری می‌آید که این قدر کرایه‌اش روی قیمت می‌نشیند. تولیدکننده می‌گوید با این قیمت‌ها نمی‌صرفد، مصرف‌کننده هم می‌گوید با این قیمت‌ها نمی‌شود خرید. وسط این دو تا اما یک مسیر مبهم هست از کشتارگاه و حمل‌ونقل تا واسطه و توزیع و بازار. همان جایی که مرغ زنده یک قیمت دارد ولی وقتی به دست مردم می‌رسد، انگار چند مرحله آپشن رویش نصب شده. مسئله فقط گرانی نیست بی‌نظمی زنجیره است. مرغ قرار بود پروتئین در دسترس خانواده‌ها باشد نه کالایی که هر هفته با نگرانی قیمتش را بپرسند. وقتی گوشت قرمز از سفره خیلی‌ها عقب‌نشینی کرده، مرغ باید نقش پناهگاه را بازی کند اما اگر همین مرغ هم در مسیر بازار جاق‌تر از خود مرغ قیمت بخورد، دیگر خانواده می‌ماند و ماشین حساب.

بیمه سامان
Saman Insurance

به اعتبار سامان به پشتوانه طلا
بیمه‌نامه عمر متصل به طلا سامان

سندوق طلا سامان

www.si24.ir

دهمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع معدنی ماشین‌آلات راه‌سازی و تجهیزات وابسته کرمان زمستان برگزینی

۳ تا ۶ مردادماه ۱۴۰۵
ساعت ۱۶ الی ۲۱:۳۰

KIMEX
Kerman 2026
25-28 July
Kerman International Exhibition Of Mine Mining, Mining Industries Mineral Processing and Related Equipment

جهت ثبت نام و رزرو غرفه با شماره زیر تماس حاصل فرمایید
۰۳۴-۹۱-۱۵۹۱۰
۰۹۳۵۵۲۵۰۰۰۵
۰۹۱۳۲۴۰۱۶۲۱

معدنی
ARATTA
ARATTAEXPO.IR

معدنی
MIP
شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر
GOOGIAR IRON & STEEL DEVELOPMENT CO.
تجهیز صنایع هزاره

معدنی
تیرکوتا
معدنی
معدنی
معدنی
معدنی